

Istentisztelet a XXI. században

5 éves kislány imádkozik szombat este: "Ézdrás Jézus, olyan jó volt ma az istentiszteleten, kár, hogy Te nem voltál ott." Ez a gyermeki reakció kővet komoly kérdést vet fel: ha az Ásír ott van az istentiszteleten, mi következésk-e; ha mi következésk, akkor ott lehet-e az Ásír?

A Teremtő

imádata felszabadítja Isten hatalmát az életünkben, megnyitja a bűntörténet riasztóit, mint Péter és Silvanus. Szótosztalja az ellenséget, mint amikor Jézus szavát a nekeseket köldött a harctörre, vagy meggyőz a bűnről, ahogyan Ásír a templomi tapasztalatban. Ez Ágy van ma is? Vagy olyan lett az istentisztelet, mint egy hagyományörző műsor, kulturális est?

George Barna

szerint a fiatal felnőttek fele egy kérdőven azt nyilatkozta, hogy még soha nem tapasztalta meg Isten jelenlétét az istentiszteleten. Tapasztalat-e az istentisztelet, vagy program? Ha nem tapasztalat, ha nem látható erő, ha nem személyes találkozás, akkor mitől válik azzá? Mást kell nékelni? Másként kell prédikálni? Másként kell részt venni benne? Mennyire kultúralkö? Mennyire lenne más, ha azzá tennénk?

A kérdések

megvilágosítsanak egyik akadály az a tévhit, hogy az istentiszteletnek van egy egyetemes, ihletett, Isten által előrt és elfogadott formája.

Nézze meg a

bibliai idők istentiszteletét. Négy bibliai mintából örthetjük meg az istentisztelet Istennek tetsző jellegzetességeit.

Á

Mire tanít a SÁ-nainál bemutatott istentisztelet?

- Isten háv az imádatra. A nép Ásszegyűl előtte.
- Isten és a nép interaktív szereplője az imádatnak.
- Csőcspontja az Isten szavának megörése.

- Az

istentisztelet része a személyes elkötelezettség, dicsőség (szókövetésgkötés).

- Az üldöztetésre megpecsételte az eseményt, amit az Újszövetségben az Érvacsora váltott fel.

Á

A templom

Az "szókövetés" idején a nemzeti védelem 10%-át az imádatra fordították. Több ezer látogatót tartottak el, akiknek az ülete nem adminisztratív, prädikábilis, hanem teljes egészében az imádatról szólt. Némelyeknek csak annyi dolguk volt, hogy a megfelelő időben megfájjanak egy kért, mások csak ünekeltek vagy zenéltek. A templom volt a központja, ahol a frigidáda látogókra tiszteletet, áhátot parancsolt.

Á

Az Ánnepek

Az Ánnepek Árme jelentette az imádat másikus plusát, melynek része volt a felszabadult tánc, közfelemelés, kiáltás. (Lásd E. G. White: J%, 463. old.)

Á

Á

A zsinagága

Jézus napjaiban a templom mellett a helyi zsinagágák jelentették az istentisztelet központját. Fő eleme a tekersek olvasása volt. A ceremóniák Messiasra mutatás jellegét szem elől tévesztették, emberi hagyományai váltak. A Messias-centrikus istentisztelet helyett a szabályzatok, törvények kerültek a középpontba. A vallásos kultúra megőrzése fontosabbá vált, mint Isten imádata. Ugyanakkor a zsinagágarendszer kifejezte az istentisztelet közvetési jellegét, a nevelés fontosságát.

Á

A biblikus istentiszteletnek erre a nagy pillérre kell építenie

- A kivonulás az istentisztelet interaktív, elkötelezettségre hű-vés jellegét hangsúlyozza.

- A templomi szolgálást Isten jelenlétére, szentségre hű-vja fel a figyelmet, áhátot ünekelés tiszteletet parancsolva.

- A zsinagógarendszer az istentisztelet káprázatos, nevelési szerepét emeli ki.

- Az Ázsiában pedig az Ártúr kifejezésre bitorlanak.

Hogyan alakult az istentisztelet az idők során?

Á

Az apostoli egyház

Középpontjában a Szentlélek kitelése és a feltámadt Krisztus tártánete áll. Az istentiszteletnek Ára volt - Áldás, halál - ezért nem voltak nézői csak szereplői. Justinus Kr. u. 150-ben az alábbi liturgiai elemek gyakorlására: Az istentiszteleten Igát olvastak, szabadon énekeltek vagy mondtak imádságokat, gyakran felemelt kézzel. Az Árvacsora fő témája a dicsőret és háladás volt Isten ajándékát, amelyet hangos felkiáltásokkal fejeztek ki.

Á

A középkor

Az istentisztelet intőmőnyesedett. A császárkultusz elemei is megjelentek - pompás liturgia, ceremóniák, dőszes templomok. További jellegzetességek: a latin nyelv, a klárus kizárólagos szerepe, az Áhátat dominanciája, minden profán elem kiiktatása. A Bibliát kivétel a nép kezéből, csak a hozzájárulókat magyarázhatták. Énekelni sem lehetett akárcsak - csak kárusoknak, szakértőknek engedték meg. A nép lett az istentisztelet nézője, a klárus a szereplője. Az eukarisztia nem a megváltás Ánepe volt, hanem a megváltás eszköze lett. A korabeli istentisztelet legáltalánosbb jelzői: hideg, rideg, formai, intőmőnyesített, ugyanakkor Ánnepe, szakmai, és tervezett.

Á

A reformáció

A Biblia Ábá a kezekbe került. A káznép Által énekelhetetlen zene reformja elkezdődött. Luther kiment az utcára, a kocsmákba és a nép Által ismert dallamokba Állátotta Ássze a reformáció dallamvilágát, kázták az Erős vár a mi Istenünk c. himnuszt. Aprólékosan tették a bibliai istentiszteleti modell irányába.

Â

A korai advent mozgalom

Istentiszteleteinek jellemzői:

kis IÂtszÂim, hÂzi jelleg, izzÂ IÂgkÂr, spontaneitÂs, a LÂlek jelenlÂtÂnek tapasztalata, gyakori dicsÂretek Âs spontÂn felkiÂltÂsok. Arthur White Ârja le az egyik alkalomrÂ: â€ž28-an voltunk jelen. A SzentlÂlek kitÂltÂsÂt megtapasztaltuk. Mindenki fennÂllva, hangosan dicsÂrte az Urat. A sÂ-rÂs hangjÂt nem lehetett megkÂlÂnbÂztetni a kiÂltÂsok hangjÂtÂ. DicsôsÂges időszak volt. Mindenki felfrissÂlt Âs megerôsÂdÂtt. Soha nem Âltem Ât ilyen megerôsÂtô időszakot azelőtt."

Amikor a

SzentlÂlek megmozgatja a kÂzÂssÂget, a hamisÂtvÂny is megjelenik. E. G. White figyelmezteti a kÂzÂssÂget -Â ne engedjÂk, hogy ezt a kicsiny mozgalmat az Ârzelmek dominanciÂja, az extÂzis elsÂpÂrje. EgyensÂlyra szÂlÂ-t fel Âs ennek ÂrdekeÂben az igazsÂg-, Âs igekÂzpontÂ istentiszteletre hÂ-vja fel a figyelmet.

Â

1900-1980-as Âvek

A mÂsik vÂglet jellemzőit

figyelhetjÂk meg. A gazdasÂgi vÂlsÂg, a kÂt vilÂghÂborÂ, az iparosodÂs Âs urbanizÂciÂs is megtette a maga hatÂsÂit a kÂzÂssÂgre. Ez a nemzedÂk kimÂrt, kÂrÂltekintô, gyanakvÂs Âs konzervatÂv. Az egyhÂz hagyományainak ôrzÂse, a konzervÂlis, a rutin, jÂ szervezett Âs szabÂlyozott liturgia kerÂl az elsô helyre. KevÂsbÂ rÂszvÂtel pÂrti. A kivÂlasztottak magyarÂzzÂjk az IgÂt, kÂrusok Ânekelnek, szÂlistÂjk jelennek meg. Az Ânekek nem az Ârhoz szÂlnak, hanem az ÂrrÂ. A LÂlek megnyilvÂnulsÂisai gyanÂs elemekkÂ vÂlnak, a dicsôÂ-tÂs, a spontÂn elemek az ÂrdÂgi mozgalmak jellemzőikÂnt vonulnak a kÂztudatba.

Â

1980-as Âvektôl a vilÂigegeyhÂz

Az audio-vizuÂlis forradalom, a multimÂdia hatalmas kezdô uralni a kÂzÂssÂget. Ez a nemzedÂk IÂzad a tekintÂly, a tÂrvÂnyeskedô gyermekkori kÂrnyezet ellen. A fÂggetlenség, a szabadsÂg eszmÂnye megerôsÂdik. FontossÂj vÂlik az egyÂn tapasztalata, jÂ kÂzÂrrete. Nagyot nyit a vilÂig felÂ, a zene jelentôsÂge nô, elôtÂrbe helyezi ez Ârnek Ânekelt Ânekeket. A hangulat kÂzvetlen, sokszor kÂzÂnsÂges, hanyag. Az istentisztelet szemÂlyes hangvÂtelû, ugyanakkor gyakran hiÂnyzik a mÂlysÂge, Isten szentsÂgÂnek ÂtÂlÂse, a hagyományos ÂrtÂkek ÂipolÂsa. Az Ige sekÂlyes szerephez jut.

Merre tovább?

Á

Hogyan tudunk a legújabb paradigmákban, miközben a jövő istentiszteletén gondolkodunk? Hogyan tudjuk átalakítani a XX. sz. végének azt a felismerését, hogy Isten személyes, közvetlen barát, és ugyanakkor újra felfedezni az ősi háber istentiszteletből Isten szentségének és transzcendens valóságának tudatát, ami lenyűgöz, tisztelettel és csodálattal tölti el? Hogyan tudjuk visszaszerezni az apostoli egyház Szentlélektől felforrósított, teljes részvételre épülő dinamikus liturgiát, ugyanakkor a reformáció egyházainak igeszeretét, igazságos centrikus vonásait is megtartani? Hogyan tudjuk elkerülni a közérzet rideg, formai, professzionális hangvételét, úgy hogy ne veszítsük el a gyökereinket, a hagyományok és szorgalmas örökséget és az adventista identitásunkat?

Nehéz

kérdések, amelyekre a XXI. század egyháza számára válaszolni kell talán.

Addig is, egy

dologban biztosak lehetünk - az istentisztelet nem program, liturgia, hanem válasz. Ha nem hallottam, hogy megszólított valaki, nem fogok válaszolni, vagy csak megjátszom, hogy válaszolok. Ezért nem a formákra, a zenei stílusra, a szövegek egymáshoz viszonyított fildrajzi helyzetéről kellene vitáznunk. Az istentisztelet ott kezdődik, ahol megszólalhat és megszólíthat Isten. Ahol a Szentlélek megmozdítja a szíveket, ott nem lehet előrni, hogy miként nem szabad kifejezni az imádatot. Ahol a Szentlélek megjelenhet, a rítusok elszakadnak, a zongorák fakadnak a sziklákból, a templom megtelik fényvel.

Emeljünk fel

ismét az Igét, Jézus Krisztus személyét és igazságait - a többi miatt már nem kellene aggódnunk.

Ha

megszólított, imádjuk Őt: imáival, zenében, áldozatokkal, dicsőítéssel, hálaadásokkal, bizonyítékokkal, bűnbánatban és megtérésben, érzelmekkel és értelemmel. Nincs attól féltés, hogy a kényes, mint gyakorolni az imádat elemeit, anélkül, hogy átalakítanánk volna Isten jelenlétét. Az istentisztelet nem rituálé és nekünk szolgálat, hanem Istennek.

â€žNem azáltal

kerül az ember kizárásából Istennel, hogy egy szent hegyet vagy egy szent templomot keres. A vallást nem szabad kőszöve formákra vagy ceremóniákra korlátozni... Ha valahol egy Istenlelkő gyakorol Isten útján, ott megnyílnak a Lelkek munkája, és Isten megnyilatkozik annak az embernek. Ő az ilyen imádkozókat keresi. Arra vár, hogy elfogadhassa, fiaivá és leányaivá tehesse őket." (E. G. White, János, 148. old.)

Á

ŐFE